

3. Міжнародні системи вимірювання в економіці / Колотило Д.М., Соколовський А. Т. — К. : КНЕУ, 2000. — 176 с.

4. Системи технологій в економічній діяльності та екології. Колотило Д. М., Соколовський А. Т. — К.: КНЕУ, 2010. — 327 с.

Трохименко Л. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ОСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Статус економіста з університетською освітою передбачає освоєння ним курсу «Основи наукових досліджень», набуття елементарних навиків збору та обробки економічної інформації, а також засвоєння методики виконання курсових, магістерських дипломних та інших студентських наукових робіт (довідей, анотацій, рецензій тощо). Завдання викладача — використати можливості навчального процесу для ознайомлення студентів з основними поняттями науки, закономірностями й етапами її розвитку; допомогти їм у засвоєнні основ методики економічних наукових досліджень, у виборі теми магістерської дипломної роботи та оволодінні методикою і технікою оформлення результатів студентських наукових досліджень і досягати якісного виконання курсових та магістерської дипломної роботи.

Багаторічний досвід підтверджує доцільність проведення занять за такою методикою. На першому лекційному занятті викладач знайомить студентів зі змістом програми, з порядком підготовки до лекцій та практично-семінарських занять; дає перелік тем, запропонованих для самостійного виконання індивідуальних завдань; презентує НМП з дисципліни, акцентуючи увагу на наявність у ньому планів лекційних та практичних занять, методичних порад щодо опрацювання кожної теми, словника-довідника, списку джерел та інших елементів методичного забезпечення самостійної роботи студентів.

Одночасно викладач дає завдання опрацювати тему наступної лекції. Результатом опрацювання має бути конспективний виклад теми, який і стане предметом контролю за своєчасністю виконання завдання — перед початком кожної лекції викладач здійснює візуальну перевірку конспектів. Перевага полягає в тому, що відпадає

потреба витратити час на записування плану, основних понять, визначень, тлумачення простих питань, що легко можуть бути опрацьовані самостійно. Зате є можливість відповісти на запитання, що виникли у студентів при вивченні теми, а також більш ґрунтовно зупинитися на складніших питаннях, розглянути деякі з них на конкретних прикладах з обліку, аналізу і т. ін. Крім того, це з самого початку дисциплінує аудиторію: за своєчасність підготовки студент одержує певну оцінку, а також має можливість доповнювати концепт почутим під час лекції та практичного заняття. Все це в комплексі стає запорукою успішного засвоєння програми.

Особливістю семінарсько-практичних занять є те, що на кожному з них (за виключенням контрольного заняття) проводиться поточний контроль знань за конкретною темою (семінарська частина заняття) і презентація самостійно підготовлених робіт (практична частина заняття) згідно з виданою тематикою.

На першому семінарсько-практичному занятті повинна бути відпрацьована методика проведення таких занять, форми висловлювання та поведінки. Практична частина заняття проходить у формі науково-практичного семінару, де презентація самостійно підготовленої роботи імітує виступ на таких зібраннях, що в майбутній роботі будуть неодмінно.

Передбачається обрання експертної групи, розробка сценарного плану, ведення протоколу, оголошення тем робіт, які будуть презентовані на наступному занятті. Останнє спонукає студентів готуватися до роботи в якості експерта, до участі в дискусії, отже до активної роботи під час заняття.

Студенти, слухаючи доповідача, коротко занотують основні дані доповіді. Це не лише спонукає їх бути активними, зацікавленими слухачами, але й допомагає сформувати короткий власноручно зроблений довідник, яким вони потім зможуть скористатися при підготовці до практичних занять і модульного контролю, а головне — взяти участь у дискусії, задавати запитання.

Щодо засобів активізації, то тут можна зробити закид, нібито це штучна активізація. Але це не так, бо тут має місце елемент гри: приклад ініціативних активізує решту студентів, і обговорення перетворюється в справжню дискусію.

Оцінювання роботи учасників здійснюється з урахуванням індивідуального внеску кожного з них у загальний зміст дискусії. Причому, спеціальні заохочувальні бали одержують ті студенти, хто не лише задавав запитання, а й запропонував свій варіант відповіді на запитання до доповідача.

Студент, який презентує свою роботу, повинен підготувати короткий виклад основних тез доповіді (наприклад, скласти хронологічну таблицю життя і творчості, вченого, про якого йдеться в його доповіді, навести повні назви його основних творів, місце, де жив і працював учений, охарактеризувати його вклад у науку та ін.) з тим, щоб студенти-слухачі змогли скористатися цим матеріалом для уточнення дат, власних імен, географічних назв тощо). Це імітуватиме роздатковий матеріал, який студенти, як правило, готують до захисту курсових і магістерських дипломних робіт, і буде привчати їх до культури творчого спілкування з колегами, до толерантності в спілкуванні.

Хан Є. В., асистент кафедри
політичної історії

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

В сучасному світі освіта та наука розвивається інтенсивними темпами і тісно пов'язана з глобалізаційними та інтеграційними процесами. Важливу роль в освітній і науковій сферах відіграють інноваційні методи, які широко застосовуються в навчальному процесі. Методика навчального процесу постійно змінюється та удосконалюється. На сьогоднішній день існує досить багато ефективних напрямків впровадження інноваційних методів у навчальний процес. Охарактеризуємо основні з них:

Першим серед таких слід назвати демократизацію навчального процесу. Демократизація навчального процесу означає надання студентам все більшого «права голосу» в питаннях визначення цілей освіти, її змісту та методів навчання, які використовуються.

Другий напрямок є прямо пов'язаним з першим і багато в чому витікає з нього. Це забезпечення автономії студентів у навчанні.

Мається на увазі поступове перетворення навчання у самонавчання, коли студент ставить в умови, в яких він повинен одержувати знання в основному за рахунок творчої самостійної роботи, самостійно шукаючи потрібну для виконання навчальних завдань інформацію та творчо її опрацьовуючи з